

Beszámoló a fekete gólya-védelmi program 2014. évi eredményeiről

Fekete gólya
(fotó: Morvai Szilárd)
Black Stork

Kalocsa Béla, Tamás Enikő Anna*

*Magyar Madártani Egyesület,
Fekete gólya-védelmi Munkacsoport
6500 Baja, Apáczai Csere J. u. 8.
Email: tamas.eniko.anna@gmail.com

ÁLLOMÁNY

A fekete gólya-állomány fölmérését a 2014-es évben az országos fekete gólya-védelmi programban megfogalmazott célok szerint folytattuk. A 2014. évi adatfrissítésekkel az országos állomány nagyságra vonatkozó becslés jelentősen nem változott, 380-420 pár körül becsülhető. A költési sikeresség a 2014-es évben közepes volt. Az elmúlt évek adatai alapján a jelenlegi magyarországi trend valószínűleg stabil, vagy kissé mértékben növekvő, de mivel a megfigyelői aktivitás hullámzó, az állományváltozás nehezen becsülhető.

GYŰRŰZÉS

Folytatódott a fiókák színes gyűrűs jelölése a nemzetközi fekete gólya színes gyűrűzési programban. Országsszerte 153 példány fekete gólya gyűrűzése történt meg, ebből a 2014-es évben 151 példány színes jelöléssel (1. ábra).

A színes gyűrűs programban 2014-ben 70 példány magyar vonatkozású megkerülést regisztráltunk. Magyarországon 22 magyar, 12 cseh, 6 szlovák, 3 lengyel, 3 német, 1 észt és 1 lett jelölésű fekete gólyát figyeltek meg (2. ábra), míg a magyarországi jelölésű fekete gólyák közül 19 példányt Izraelben, 1-1 példányt pedig Ausztriában, Lengyelországban és Kenyában azonosítottak.

Legérdekesebb megkerülések

Egy magyar gyűrűs fekete gólyát találtak elpusztulva Kenyában. Gyűrűzve: 2013. 07. 11., Törökszentmiklós (Monoki Ákos) – a madár színes gyűrűje nem került meg (51M7). Ez az eddigi legdélebbi magyarországi fekete gólya-adat.

50PF Gyűrűzve: 2007. 06. 13., Hont (Kazi Róbert), megfigyelései: 2007. december, Izrael (Carsten Rohde) és 2014. július Salzburg közelében, Ausztriában, fiókás fészkekben (Jakob Pöhacker).

5194 gyűrűzve: 2009. 07. 07. Kisköre (Juhász Tibor), megfigyelései: 2011. június Zemplinske Hradiste, Szlovákia (Ervin Hrtan), 2013. augusztus Gyoma (Szőke Péter), és 2014. május, Okolowice, Lengyelország, föltehetőleg költésben (Grzegorz Kaczorowski).

A színes gyűrűzésben nagyon nagy jelentősége van a pontos gyűrűleolvasásnak (kód, szín, pozíció, fémgyűrű van-e), mert egyre több a rosszul, vagy csak részben azonosított, és így értékelhetetlen gyűrűleolvasási adat.

KAMERÁS MEGFIGYELÉS

Ebben az évben is folytatódott a fészkelés kamerás megfigyelése 2 fészknél, a Gemenc Zrt., a DDNPI, az MME és Baja Ifjúsági Természetvédelmi Egyesület együttműködésében. Mindkét fészket a DDNP Gemenci Tájégségén található. Az egyik fészkekben – a 2005 óta folyó ilyen jellegű megfigyelések történetében először – sikeres költést követhettünk végig, a megfigyelt fészkekből 3 fióka repült ki.

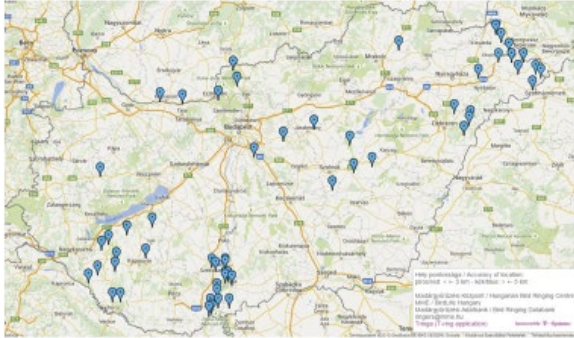
KUTATÁSI IRÁNYOK

A jövőben több figyelmet kell fordítani – különösen a fészkelési adatok tekintetében – az adatbázis-szemléletű adatgyűjtésre. Célunk az országos fészkek-adatbázis frissítése és minél teljesebbé tétele. Terveink között szerepel a színes gyűrűs program és a fészkekamerás megfigyelés folytatása, adatainak részletesebb kiértékelése, néhány magyarországi fekete gólya példány jeladás jelölése (lehetőség szerint a költő állományban).

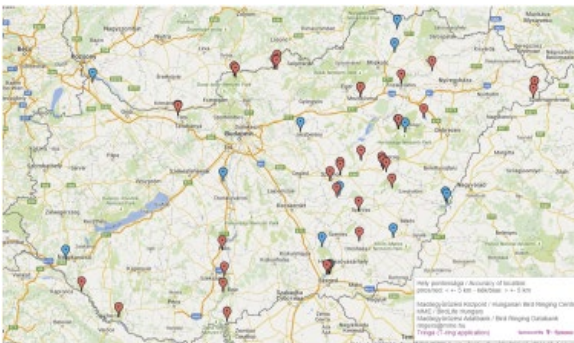
Kiemelt jelentősége van a(z erdő) gazdálkodókkal való együttműködésnek a fészkelőhelyek védelme érdekében, különösen a nem védett területeken, mert a fészkelőhelyek megfelelő védelme és a védőzónák kijelölése sok esetben még ma sem biztosított.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönet illeti a fekete gólya védelmi program minden résztvevőjét, az MME helyi szervezeteit, az állami természetvédelem képviselőit és a velünk együttműködő más civil szervezeteket, valamint gazdálkodókat.

1. ábra: Fekete gólya gyűrűzés helyszínei Magyarországon / Locations of Black Stork colour ringing in Hungary 2014

2. ábra: fekete gólya megkerülések helyszínei Magyarországon / Locations of Black Stork recoveries in Hungary 2014

REPORT ON THE BLACK STORK (*CICONIA NIGRA*) CONSERVATION PROGRAMME FOR 2014

The population of the Black Stork in Hungary has not changed significantly in the past few years. According to our estimation, there are 380 to 420 pairs breeding in the country. In 2014, 153 Black Storks have been ringed in Hungary, in frame of the International Colour Ringing Programme (map 1). We recorded 70 recoveries of colour ringed individuals (map 2.), including the southernmost recovery of a Black Stork ringed in Hungary, which was found dead in Kenya. There were 2 sightings of breeding adults with Hungarian rings abroad: in Austria and in Poland. We also continued the camera observation of 2 nests in the Gemenc region, in co-operation with Gemenc Game & Forest Ltd., Danube-Drava National Park and Baja Youth Nature Protection Society. Since 2005, this was the first year that we could surveil a complete successful breeding, with 3 young fledging in the end. Future research should be based on a sound database in order to be able to specify population trends, that is why we plan to introduce a new data management system. We'd like to continue colour ringing and camera observation, and use satellite telemetry in breeding range and during migration as well. It is very important to co-operate with land owners and forestry companies, because the protection of breeding habitats is still not satisfactory in Hungary.

51M7 fiókaként, színes jelölést követően (fotó: Morvai Szilárd)
51M7 as a nestling, after colour marking

